

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind acceptarea modificării
listei de angajamente specifice a Republicii Moldova în temeiul
Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) pentru
a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a Organizației
Mondiale a Comerțului privind încheierea negocierilor referitoare la
reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege privind acceptarea modificării listei de angajamente specifice a Republicii Moldova în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) pentru a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind încheierea negocierilor referitoare la reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

privind acceptarea modificării listei de angajamente specifice a Republicii Moldova în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) pentru a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind încheierea negocierilor referitoare la reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se acceptă modificarea listei de angajamente specifice Republicii Moldova în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) pentru a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind încheierea negocierilor referitoare la reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor modificărilor nominalizate.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica depozitarului acceptarea modificărilor menționate.

Președintele Parlamentului

Argumentarea oportunității pe marginea acceptării modificării listei de angajamente specifice a Republicii Moldova în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii pentru a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind încheierea negocierilor referitoare la reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021.

A. Descrierea tratatului.

În conformitate cu prevederile art. VI: 4 și art. XVIII ale Acordului General privind Comerțul cu Servicii (în continuare GATS) din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (în continuare OMC), 67 de membri organizației, inclusiv Republica Moldova, au definitivat negocierile și au adoptat la data de 2 decembrie 2021, prin intermediul unei Declarații Ministeriale, Inițiativa Comună privind reglementarea internă în domeniul serviciilor din cadrul OMC, care conține documentul de referință în care se regăsesc un set de discipline menite să atenueze efectele comerciale restrictive neintenționate ale măsurilor existente *vis-a-vis* de cerințele și procedurile de licențiere, de calificare și standarde tehnice.

Inițiativa Comună privind reglementarea internă în domeniul serviciilor din cadrul OMC, numită și *Acordul privind reglementarea internă a serviciilor* constituie un tratat internațional plurilateral, tratat specific domeniului comerțului și anume OMC.

Prin elaborarea Inițiativei/Acordului, membrii participanți au convenit să încorporeze în textul tratatului plurilateral un set de noi angajamente ale participanților la GATS prin completarea listelor de angajamente specifice la acesta. Listele de angajamente specifice sunt documente separate destinate fiecărui membru, fiind anexate la acordurile OMC¹.

În lista fiecărui stat membru sunt încorporate angajamentele, obligațiile și scutirile specifice pe care statul a fost de acord să și le asume față de toți ceilalți membri ai OMC. Respectiv, pentru a adopta/accepta prezentul tratat plurilateral, părțile vor modifica listele sale la GATS prin încorporarea în acestea a noilor angajamente, cu o scurtă introducere/referință la Inițiativa/Acordul sus-menționat.

Regulile și disciplinele cuprinse în Inițiativă/Acord, adică noile angajamente devin o obligație legală pentru acești participanți, și anume în ceea ce privește modul în care aceștia tratează furnizorii de servicii ai oricărui alt stat membru al OMC, chiar și pe cei care nu sunt parte la tratatul plurilateral.

Astfel, în vederea respectării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în cadrul grupului menționat, respectiva Inițiativă necesită a parcurge procedurile naționale pentru intrarea în vigoare în scopul inițierii procedurii de certificare a angajamentelor suplimentare specifice ale Republicii Moldova în cadrul GATS, care vor fi incluse în conformitate cu procedurile adoptate de Consiliul pentru Comerțul cu Servicii din cadrul OMC (documentul S/L/84²). Modificările propuse vor completa angajamentele din „lista de angajamente specifice a Republicii Moldova” existente.

Drept urmare, asumarea acestor angajamente de către țara noastră urmează a fi supuse procedurii de încheiere a tratatelor internaționale, conform legislației naționale și cerințelor OMC. Mai mult, conform documentului OMC nr. WT/L/112³ din data de 2 decembrie 2021, statul membru participant, sub rezerva finalizării procedurilor interne necesare, va depune în termen de

¹ <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=Q:/SCHD/GATS-SC/SC134.pdf&Open=True>

² <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=Q:/S/L/84.pdf&Open=True>

³ <https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/WT/L/1129.pdf&Open=True>

douăsprezece luni de la data prezentei Inițiative, listele sale de noi angajamente s pre certificare către Secretariatul OMC.

Precizăm că, noile angajamente asumate ca parte a acestui proiect, urmează a fi respectate de către furnizorilor de servicii din statele membre participante, pe baza principiului națiunii celei mai favorizate (MFN).

Textul Inițiativei/Acordului cuprinde două anexe, după cum urmează:

- **Anexa I** conține Inițiativa propriu-zisă, care este considerat un Document de Referință privind reglementarea internă în domeniul serviciilor. Documentul de Referință cuprinde trei secțiuni: **secțiunea I** formată din preambul, modalități de acoperire sectorială și perioadele de tranziție oferite pentru țările în curs de dezvoltare și cele mai puțin dezvoltate. În **secțiunea II** sunt descrise disciplinele privind reglementarea internă în domeniul serviciilor care cuprinde un set de orientări în vederea respectării angajamentelor asumate. **Secțiunea III** este dedicată disciplinelor alternative privind reglementarea internă în domeniul serviciilor financiare. Prevederile incluse în această secțiune vizează doar serviciilor financiare, așa cum sunt descrise în anexa GATS privind serviciile financiare.

- **Anexa II** conține o enumerare a listelor de angajamente specifice privind disciplinele de reglementare internă în domeniul serviciilor pentru fiecare membru OMC.

B. Analiza de impact.

1. Informații generale:

a) *Actualitatea tratatului* este determinată de faptul că serviciile reprezintă sectorul cu cea mai mare și cea mai rapidă creștere a economiei actuale, însă normele și procedurile complicate au limitat în mod semnificativ volumul comerțului cu servicii. Această inițiativă va simplifica cerințele și procedurile de acordare a licențelor, cerințele și procedurile de calificare precum și standardele tehnice care afectează comerțul cu servicii.

b) *Scopul final al încheierii tratatului*: Adoptarea și punerea în aplicare a disciplinelor agreeate vor reduce substanțial costurile comerciale pentru prestatorii de servicii. De asemenea, măsurile adoptate, nu se vor aplica termenelor, limitărilor, condițiilor sau calificărilor stabilite în listele de angajamente specifice ce vizează accesul pe piață (art. XVI) sau tratamentul național (art. XVII) din GATS. De asemenea, implementarea prevederilor din documentul adoptat are drept scop facilitarea comerțului cu servicii, îmbunătățirea climatului de afaceri, precum și reducerea costurilor comerciale și generarea de beneficii comerciale mai largi. Prin sporirea transparenței, eficienței și previzibilității cadrelor de reglementare, noile discipline vor aborda provocările practice care afectează capacitatea întreprinderilor, în special al întreprinderilor mici și mijlocii și furnizorilor de a opera pe piețele externe. Potrivit unui studiu⁴ comun prezentat de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) și OMC, beneficiile obținute urmare implementării noilor reguli privind reglementarea internă a serviciilor, ar avea ca rezultat reduceri semnificative ale costurilor comerciale de 150 de mlrd. USD anual, la nivel global, în special în cele mai importante sectoare de servicii cum ar fi serviciile financiare, de comunicații și de transport.

c) *existența sau inexistența unor alte opțiuni alternative de reglementare decât tratatul*: Disciplinele privind reglementarea internă a serviciilor care sunt cuprinse în Inițiativa Comună se bazează pe trei principii de bază: (i) transparența, și anume măsuri menite să promoveze publicarea promptă și disponibilitatea informațiilor relevante pentru furnizorii de servicii; (ii) certitudinea juridică și predictibilitatea, și anume măsuri care vizează asigurarea garanțiilor de reglementare și procedurale care trebuie urmate de autoritățile competente atunci când procesează cererile de autorizare pentru furnizarea de servicii; (iii) calitatea reglementării și facilitarea, și anume măsuri care vizează diseminarea bunelor practici de reglementare pentru a facilita capacitatea furnizorilor de servicii de a tranzacționa.

⁴ https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/oecd_wto_trade_policy_2021.pdf

Este important de menționat că majoritatea prevederilor din documentul de referință deja sunt incluse și implementate în legislația națională a Republicii Moldova prin prisma angajamentelor în cadrul OMC (art. VI:1-3 și 6 al GATS, AA/DCFTA, CEFTA, etc.). De asemenea, astfel de măsuri deja sunt implementate de către Republica Moldova prin intermediul prevederilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător.

d) necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente, cum ar fi protocoalele de implementare, anexele, regulile și modul de aprobare și punere în aplicare a acestora: Disciplinele nu se interpretează astfel încât să prescrie sau să impună dispoziții de reglementare speciale privind punerea lor în aplicare

e) tratatele similare încheiate cu părți terțe sau dintre părți terțe, precum și analiza practicii existente și a impactului asupra acestora, fie părțile care sânt sau doresc să devină parte la un tratat multilateral, a căror practică ar putea fi urmată: Prevederi similare cu cele din documentul de referință se regăsesc în legislația națională a Republicii Moldova prin prisma angajamentelor în cadrul OMC (art. VI:1-3 și 6 al GATS, AA/DCFTA, CEFTA, etc.).

f) descrierea succintă a principalelor drepturi și obligații pe care le generează tratatul: Potrivit Inițiativei/Acordului, membrii participanți recunosc dreptul de a reglementa și de a introduce noi reglementări privind prestarea de servicii pe teritoriul lor pentru a-și îndeplini obiectivele de politică. Principalele modificări propuse vizează asigurarea unui grad înalt de transparență în ceea ce privește modalitățile de informare și perfectare propriu-zisă a actelor necesare pentru a putea desfășura anumite tipuri de servicii de către antreprenorii vizați. În același timp, se propune o dinamizare în timp a dialogului dintre instituția de stat responsabilă de emiterea autorizațiilor și licențelor și prestatorul de servicii, în vederea optimizării timpului de obținere a actelor permissive, precum și sporirea calității dialogului, inclusiv prin implementarea pe larg a metodelor electronice de interacțiune între instituțiile statului abilitate și prestatorii de servicii.

Totodată, se propune asigurarea accesului la actele permissive într-un mod cât mai pragmatic și accesibil, în primul rând prin desemnarea doar a unei singure instituții responsabile de emiterea actelor permissive vizate (în măsura în care acest lucru este realizabil), concomitent asigurând dreptul solicitanților de a depune cereri în oricare perioadă a anului, cu perceperea unor taxe adecvate în acest sens. Disciplinele elaborate prevăd angajamente de reglementare care, prin dezvoltarea și extinderea GATS, au ca scop îmbunătățirea cadrelor de reglementare naționale în vederea facilitării comerțului cu servicii.

Ca un prim exemplu, paragrafele 7 și 8 din Secțiunea II a Documentului de Referință, referitoare la procesarea cererilor, dezvoltă obligațiile cuprinse în art. VI:3 din GATS. În cazul în care este necesară o autorizație pentru furnizarea unui serviciu, obligația din cadrul GATS prevede că solicitanții trebuie să fie informați cu privire la statutul și decizia finală referitoare la cererile depuse, într-o perioadă de timp rezonabilă. În acest sens, disciplinele din Documentul de Referință extind aceste obligații prin solicitarea ca autoritățile competente să stabilească calendare orientative pentru prelucrarea cererilor și să verifice dacă cererile sunt complete, fără întârzieri nejustificate. Mai mult ca atât, autoritățile competente vor informa solicitanții dacă cererile lor sunt considerate incomplete, vor oferi îndrumări cu privire la informațiile suplimentare care mai sunt necesare și vor permite solicitanților să completeze cererile. În cazul în care o autoritate respinge o cerere, normele permit depunerea unei alte cereri. În cele din urmă, în urma unei cereri aprobate, normele prevăd că o autorizație, odată acordată, va intra în vigoare fără întârzieri nejustificate. Prin urmare, normele referitoare la procesarea cererilor acoperă anumite lacune care nu sunt abordate în mod specific în art. VI: 3 din GATS și urmăresc să garanteze că întregul proces de depunere a cererilor este structurat într-un mod care să faciliteze capacitatea prestatorilor de servicii de a obține autorizații.

Concomitent, în ceea ce privește transparența, art. III:1 din GATS prevede publicarea promptă a tuturor măsurilor relevante de aplicare generală care se referă sau afectează comerțul cu servicii. Paragraful 13 din Secțiunea II al Documentului de Referință prevede angajamente adiționale de transparență în ceea ce privește cerințele și procedurile de acordare a licențelor, cerințele și procedurile de calificare și standardele tehnice, inclusiv prin încurajarea membrilor de a consolida documentele publicate electronic într-un singur portal. Furnizând o listă neexhaustivă a tipurilor de informații care urmează să fie publicate, disciplina oferă o mai mare certitudine furnizorilor de servicii în ceea ce privește tipul de informații pe care autoritățile relevante ale membrilor participanți le vor pune la dispoziție. Orice obligații existente în materie de publicare, astfel cum sunt prevăzute la art. III:1 din GATS, rămân aplicabile tuturor membrilor OMC.

g) modul de soluționare a disputelor sau inexistența unor astfel de prevederi: Nu există astfel de prevederi.

h) scopul teritorial al tratatului (teritoriul părților de aplicare a tratatului): În prezent, 70 de state membre OMC au aderat la inițiativa dată (la momentul adoptării fiind un grup de 59). Aderarea la acest tratat este deschisă tuturor membrilor OMC (164).

i) eventuala urgență a punerii în vigoare a tratatului: Prevederile documentului nu implică o astfel de necesitate.

2. Aspectul politic, cultural și social: Prevederile Inițiativei/Acordului nu contravin politicii interne și externe promovată de Republica Moldova. De asemenea, prevederile Inițiativei/Acordului nu relevă careva aspecte de impact cultural sau social.

3. Aspectul economic și de mediu: Mediul de afaceri din multe state membre OMC au solicitat armonizarea regulilor și disciplinelor privind serviciile interne cel puțin în ultimele două decenii. De asemenea, companiile exportatoare citează adesea lipsa de transparență în ceea ce privește reglementările și cerințele de intrare pe piață ca fiind cele mai importante bariere în calea comerțului cu servicii. Totodată, aspectele precum transparența regimurilor de licențiere, costurile, procedurile de aplicare, accesul online și procesele de prelucrare sunt câteva dintre numeroasele probleme care obstrucționează fluxul comerțului cu servicii. Întreprinderile consideră că un set uniform de reguli în acest domeniu este esențial pentru încurajarea comerțului transfrontalier cu servicii, în special pentru țările în curs de dezvoltare și IMM-urile.

Printre consecințele pozitive, pe termen mediu și lung, se enumeră îmbunătățirea climatului de afaceri, reducerea costurilor comerciale și facilitarea comerțului cu servicii prin crearea unor reguli mai moderne.

4. Aspectul normativ:

a) compatibilitatea tratatului cu prevederile Constituției Republicii Moldova: Inițiativa/Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

b) compatibilitatea tratatului cu Carta ONU, cu alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional: Inițiativa/Acordul este compatibil cu Carta ONU. Tratatul în cauză corespunde tuturor exigențelor tratatelor internaționale și nu vine în contradicție cu tratatele internaționale și regionale la care Republica Moldova este parte.

c) compatibilitatea tratatului cu legislația Uniunii Europene: Inițiativa/Acordul este compatibil cu legislația UE. Este necesar de menționat faptul că Republica Moldova a considerat judicioasă alinierea la inițiativa respectivă urmare recomandării delegației Uniunii Europene (UE) la Geneva (grupul informal de lucru privind reglementarea internă a serviciilor din cadrul OMC este condus și

promovat de către UE). De asemenea subliniem importanța cooperării cu UE pe dimensiunea subiectelor discutate în cadrul OMC prin prisma statutului de țară candidat la UE.

d) existența actelor normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile tratatului, cu indicarea expresă a actelor normative și prevederilor acestora care urmează a fi modificate, completate sau abrogate: În vederea implementării eficiente a prevederilor Inițiativei/Acordului, există posibilitatea amendării sau completării unor acte normative și legislative, însă acestea se vor stabili după necesitate. Disciplinele date vor fi încorporate în listele de angajamente specifice existente ale Republicii Moldova în cadrul OMC, ca „angajamente suplimentare”, în conformitate cu art. XVIII din GATS.

5. Aspectul instituțional și organizatoric: Aplicarea prevederilor Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente și nu va abilita instituțiile implicate cu împuterniciri noi. Instituțiile naționale responsabile de negocierea și implementarea Inițiativei/Acordului sunt Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și alte instituții implicate în reglementarea internă în domeniul serviciilor.

6. Aspectul financiar: Inițiativa/Acordul nu implică angajamente financiare și nici careva costuri sau riscuri de așa gen.

7. Aspectul temporar: Acordul va intra în vigoare urmare îndeplinirii procedurilor interne necesare, în conformitate cu legislația cu privire la tratatele internaționale. În conformitate cu punctul 5 din Declarație, participanții urmăresc să își prezinte listele de angajamente specifice în vederea certificării acestora, în temeiul procedurilor de certificare a rectificărilor sau a îmbunătățirilor aduse listelor de angajamente specifice, sub rezerva finalizării oricăror proceduri interne necesare. Astfel, după lansarea procedurii de certificare, membrii OMC au la dispoziție 45 zile pentru a se expune pe marginea acestor angajamente suplimentare.

C. Analiza oportunității ratificării/acceptării/aprobării/aderării:

a) data și locul semnării/aprobării tratatului: Inițiativa Comună a fost adoptată la data de 2 decembrie 2021, la Geneva, prin Declarația Ministerială a unui grup de state membre OMC.

b) data intrării în vigoare pe plan internațional, în cazul tratatelor multilaterale, sau condițiile necesare pentru intrarea în vigoare pe plan internațional: Prevederile Inițiativei vor intra în vigoare după finalizarea procedurilor de certificare a rectificărilor sau a îmbunătățirilor aduse listelor de angajamente specifice de către fiecare stat membru OMC participant, sub rezerva finalizării oricăror proceduri interne necesare. Prin urmare, pentru Republica Moldova, Acordul va intra în vigoare la data recepționării de către Secretariatul OMC a notificării în scris din partea Guvernului Republicii Moldova cu privire la finalizarea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

Reieșind din cele expuse mai sus, considerăm oportun acceptarea modificării listei de angajamente specifice a Republicii Moldova în temeiul Acordului General privind Comerțul cu Servicii (GATS) pentru a include anexa 1 la Declarația Conferinței Ministeriale a OMC privind încheierea negocierilor referitoare la reglementarea internă în domeniul serviciilor din data de 2 decembrie 2021, care urmăresc scopul creșterii transparenței, predictibilității și eficienței procedurilor de autorizare pentru furnizorii de servicii.

Secretar de Stat

Digitally signed by Gumene Vadim
Date: 2023.01.27 15:19:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vadim GUMENE